

Enskild motion

Motion till riksdagen 2016/17:3201

av **Cecilia Widegren (M)**

Stoppa byråkratin kring dikningsföretag

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fortsatt se till att markägare förfogar över den lagliga rätten till sin mark, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att minska byråkratin för mark- och vattenägare för att de på ett hållbart och effektivt sätt ska kunna fortsätta att bedriva sin verksamhet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att markavvattningen fortsatt ska skötas i balans med såväl samhällets som markägarens intressen och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att dikningsföretag inte ska beläggas med pålagor som komplicerar och fördyrar underhåll och rensning och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att innan Vattenverksamhetsutredningens förslag (SOU 2014:35) utgör underlag för förordningar, föreskrifter, propositioner eller dylikt, det genomförs en ekonomisk hållbar konsekvensanalys vad gäller enskildas och samhällets ekonomiska och konkurrensgemensamma villkor, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

I början av 1900-talet satsade staten resurser på att bl.a. förbättra markavvattningen så att svenskar fick bättre förutsättningar att försörja sig på jordbruk och livsmedelsproduktion. Detta minskade sedermera fortsatt massutvandring till Amerika. Det bildades tusentals dikningsföretag. Fortsatt idag, ca 100 år senare, finns minst 50 000 dikningsföretag kvar. Det innebär att 100 000-tals fastighetsägare är delägare i ett dikningsföretag.

I Sverige finns cirka 90 000 mil diken som är grävda eller anlagda på något sätt. Ungefär 9 000 mil av dessa ligger i och runt våra bördiga och produktiva jordbrukslandskap. Jordbruksmarken är en grundläggande resurs för livsmedels-, foder-

och energiproduktion. En viktig faktor för att marken ska kunna producera livsmedel på ett resurseffektivt, miljövänligt och uthålligt sätt är att markavvattningen fungerar och marken skyddas mot översvämning.

Avvattningen har också andra samhällsviktiga funktioner för t ex vägar, järnvägar och tätorter, som indirekt är beroende av lantbrukets markavvattningar.

Under en tid har tyvärr försämringsförslag tagits fram för att försvåra för markägare att upprätthålla dessa. I t ex Vattenverksamhetsutredningen (SOU 2014:35) finns förslag som vill försvåra, fördyra och komplicera underhåll och rensning av markavvattningsanläggningar. Vidare vill man inskränka rätten att vidta sådana åtgärder samtidigt som skyldigheter och ansvar skall kvarstå. Vidtagande av miljöåtgärder försvåras. Av miljöskäl vill man ändra och ompröva många företag så att funktionen försämras. Hanteringen av den småskaliga vattenkraften förskräcker, och det finns oro för att samma problem kan komma att uppstå för dikningsföretag.

Vattenverksamhetsutredningens förslag visar tydligt på behovet av en övergripande diskussion om hur samhällets miljöåtgärden ska klaras, om de prioriteringar som behöver göras inom miljöområdet och om hur bördorna ska fördelas.

Det finns ett starkt behov av att förenkla regleringen för att underlätta för driften och underhållet av markavvattning. Det finns också behov av förenklingar som underlättar för genomförande av miljöåtgärder som exempelvis tvåstegsdiken och våtmarker. Samtidigt är betydelsen av rättstrygghet stor. Markägare och andra verksamhetsutövare har behov av rättssäkra spelregler där de krav som ställs är rimliga och förutsebara och ger uttryck för en balans mellan olika intressen. Detta försvåras bl.a. av myndigheter som hanterar frågor rörande markavvattning och dikesrensning.

Cecilia Widegren (M)